

O'zbekiston
Respublikasi Sog'liqni
saqlash vazirligi

Respublika Ilmiy
Ixtisoslashtirilgan
Allergologiya markazi

Toshkent Tibbiyot
Akademiyasi

Tibbiyot xodimlarining
kasbiy malakasini
rivojlantirish markazi

INUNIMAI
International Network of
Universities for Molecular
Allergology and Immunology

MOLEKULYAR ALLERGOLOGIYANING RIVOJLANISH DAVRI

MAVZUSIDAGI

O'ZBEKİSTON ALLERGOLOG-KLINIK IMMUNOLOGLARINING II XALQARO KONGRESSI

TEZISLAR TO'PLAMI

TOSHKENT
24-25 noyabr 2022

O`ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG`LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

**RESPUBLIKA ILMIY IXTISOSLASHTIRILGAN ALLERGOLOGIYA
MARKAZI**

TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI

**TIBBIYOT XODIMLARINING KASBIY MALAKASINI
RIVOJLANTIRIRSH MARKAZI**

MOLEKULYAR ALLERGOLOGIYANING RIVOJLANISH DAVRI

**O`ZBEKISTON ALLERGOLOG-KLINIK IMMUNOLOGLARINING II
XALQARO KONGRESSI**

TEZISLAR TO`PLAMI

TOSHKENT-2022

guruh – BA va I-II darajadagi semizligi bor bo‘lgan 28 nafar bemor. Nazoratni to‘g‘ri baholash uchun 20 ta amaliy sog‘lom bemor ham tekshirildi.

Natijalar: IL-1 β ning qon zardobidagi miqdori 1-guruhdan sog‘lom insonlarga nisbatan 3,8 barobarga ortdi. 2-guruh, ya’ni BA va semizligi bo‘lgan bemorlarda esa 1-guruhgaga nisbatan 1,3 barobar, normaga nisbatan 5,2 barobarga ortdi ($p<0,001$). IL-8 miqdori 2-guruh bemorlarda sog‘lomlarga nisbatan 2,4 barobarga, semizligi bo‘lmagan bemorlarda esa 1,5 barobarga ortdi ($p<0,05$). IL-10 ko‘rsatkichlari 1-guruh bemorlarida normadan 1,2 marta ortdi, 2-guruhdan esa sog‘lom odamlaran farq qilmadi. TNF- α ko‘rsatkichlari 1 va 2-guruhlarda sog‘lom odamlarga nisbatan mos ravishda 1,9 va 4,2 martaga ko‘paydi ($p<0,01$).

Xulosa: BA va semizligi bor bo‘lgan barcha bemorlarda yallig‘lanish oldi va unga qarshi sitokinlarning, IL-10 dan tashqari, hammasi semizlik kuzatilmagan BA bemorlariga nisbatan birmuncha yuqori natijalar qayd etildi, bu shundan dalolat beradiki, BA va semizlik birgalikda kelganda yallig‘lanish jarayonlari yaqqolroq namoyon bo‘ladi.

Bronxial astma bilan kasallangan bemorlarda uglevod almashinuvining buzilishi

S.X. Matchanov, D.S. Abdurazzakova, K.K. Aliyeva, M.M. Tashpulatova

Toshkent tibbiyot akademiyasi

Maqsad: bazis terapiya sifatida ingalyatsion glyukokortikosteroidlar qabul qiluvchi hamda huruj davrida tizimli glyukokortikosteroidlar qo‘llaniluvchi bronxial astmali bemorlarda glyukozaga tolerantlikni o‘rganish.

Tekshiruv usullari: tekshiruvga statsionar sharoitda davolanayotgan 50 nafar o‘rta og‘ir kechuvchi bronxial astma bilan kasallangan bemorlar olindi. Bemorlarning o‘rtacha yoshi $52,4\pm3,8$, kasallik davomiyligi $9,29 \pm 1,4$ yil. Ularga glyukozaga tolerantlik testi, glikozirlangan gemoglobin, insulin miqdori va C-peptid tekshirildi.

Natijalar: 5 ta (10%) uzoq vaqt bronxial astma bilan kasallangan bemorlarda birinchi marta paydo bo‘lgan qandli diabet aniqlandi. 13 nafar (26%) bemorlarda glyukozaga tolerantlikni birlamchi buzilishi qayd etildi. Barcha yallig‘lanishga qarshi dori vositalar qabul qilayotgan bronxial astmali bemorlarda glyukozaga tolerantlik testi o‘tkazilishidan oldin C-peptid va insulin miqdorining yuqori ko‘rsatkichlari qayd etildi.

Xulosa: bronxial astma kasalligi uglevod almashinuvini buzilishiga olib keluvchi va qandli diabet kasalligini debyutiga sabab bo‘luvchi xavf omili hisoblanadi.

**Surxondaryo viloyati aholisi orasida bronxial astma xususiyatlarini
taqqoslash**
A.Q. Ro‘ziqulov

Toshkent tibbiyot akademiyasi Termiz filiali assistenti

Ma'lumot: Bronxial astma - nafas yo'llarinining surunkali yallig'lanishi, nafas olish belgilari (xirillash, nafas qisilishi, ko'krak qafasi tiqilishi va yo'tal) bilan tavsiflangan kasallik bo'lib, ular vaqt va intensivlikda o'zgarib turadi va havo yo'llarinинг o'zgaruvchan obstruktsiyasi bilan birga keladi. Aholi orasida tarqalishi bo'yicha etakchi o'rinni egallaydi. Statistik ma'lumotlarga ko'ra, 15 yil ichida ushbu patologiya bilan og'rigan bemorlar sonining ikki baravar ko'payishi qayd etilgan.

JSST hisob-kitoblariga ko'ra, bugungi kunda 235 millionga yaqin odam astma kasalligidan aziyat chekmoqda va 2025 yilga kelib bu ko'rsatkich dunyoda 400 millionga ko'payishi prognoz qilinmoqda. Surxondaryoni ikki tumani miqyosida taxlil qilindik bunda termiz tuman va Sarosiyo tumanlari aholisi orasida bronxial astma kasalligini uchrashi o'rganildi va taqqoslandi.

Natijalar: Shu ikki tumanda uchraydigan bronxial astma kasalligi 2021 yilgi malumotlar taxlil qilindi. Bu malumotlarga qaraganda Sarosiyo tumanida umumiy kasallik uchrash 495 ta aholini tashkil etdi, shundan 0-17 yoshgacha bo'lgan aholi 29 ta, 18 yoshdan kattasi 466 tani tashkil etib, ayollar 304 ta erkaklar 162 tasini tashkil etmoqda. Termiz shaxarda istiqomat qiladigan aholi orasida astma kasallikni uchrashi 158 ta axolini tashkil etdi, shundan 0-17 yoshgacha bo'lgan aholi 41 ta, 18 yoshdan kattasi 117 tani tashkil etib, ayollar 72 ta erkaklar 86 tasini tashkil etmoqda. Shundan ko'rinish turibdiki, Sarosiyo tumanı aholisida uchraydigan astma kasalligini 65.2 % ni ayollar, 34.8 % ni erkaklar, tashkil etilmoqda, Termiz shaxrida aholisida uchraydigan astma kasalligini 45.6 % ni ayollar, 54.4 % ni erkaklar tashkil etilmoqda.

Xulosa: Bronxial astma kasalligini tumanlarda farq qilishi ayollar yoki erkaklar miqyosida tekshirib ko'rdik. Qishloqda istiqomat qiladigan ayollarda bronxial astma kasalligi ularni turmush tarziga (dala, qishloq changlarida, tandirga olov qo'yganda, uylarni o'tinlarda va ko'mir bilan isitishda, uy paranda va xayvonlar bilan kontaktda bo'lishiga) bog'liqligi uchun yuqori chiqqan.

Оглавление

<i>Hurmatli xamkasblar!</i>	3
Клинико-генетические аспекты аллергического ринита	6
Эффективность антигистаминной терапии (эспабастин), в комбинации с базисными препаратами в лечении аллергического ринита	7
Aholi orasida dori allergiyasini uchrash darajasini aniqlash.....	8
Анализ нежелательных реакций лекарственных препаратов, применяющихся в виде лекарственных форм, зарегистрированных в Республике Узбекистан	9
Бронхиал астмаси бор ва тез-тез касал бўладиган болаларнинг сўлак таркибидаги иммуноглобулинларнинг фарқ даражасини баҳолаш	11
Bronxial astma va semizlik birga kelgan bemorlarda sitokinlarning o‘ziga xosligi	12
Bronxial astma bilan kasallangan bemorlarda uglevod almashinuvining buzilishi.....	13
Surxondaryo viloyati aholisi orasida bronxial astma xususiyatlarini taqqoslash	14
Allergologiyada “Allergiya va astma” mакtabining ahamiyati	15
Факторы риска развития обострения бронхиальной астмы.....	16
Ведение больных бронхиальной астмой в сочетании с ишемической болезнью сердца.....	17
Surunkali qavarchiqlar: tasnifi va asosiy xususiyatlari	18
Роль мониторинга аэроаллергенов при диагностике и введении пациентов с сезонным аллергическим ринитом	18
Timofeevka (Pheleum pratense) va Polin (Artemisia vulgaris) o‘simligiga sezuvchanlik ortishini in vivo va in vitro tekshiruvini qiyosiy taqqoslash	21
Ведение больных бронхиальной астмой в сочетании с ишемической болезнью сердца.....	22
Allergologiyada astma mакtabi va nafas mashqlarining ahamiyati	23
Respublikaning barcha xududlarida axolining allergenlik sensiblizatsiya spekterini o’rganish	24
Тошкент шахри бўйича овқат аллергиясининг учраш частотаси	25
Тошкент шахри бўйича контактли аллергик дерматитнинг тарқалиши	26
Навоий шахри аҳолиси орасида аллергик касалликларнинг эпидемиологияси.	27
Комплексное применение препаратов Л-монтус и Пефсала при пыльцевой бронхиальной астме.	29
Топические ингибиторы кальциневрина в практике лечения атопического дерматита	30
Uy changi kanachalariga sensibilizatsianing turli xududlarda uchrashi	32
Оценка показателя парциального давления кислорода и сердечно – сосудистой системы у больных бронхиальной астмой в зависимости от ступени тяжести	34
Polymorphism of the CYP3A5 gene in patients with overcrossed bronchial asthma and COPD	35
Возможности дифференциальной диагностики гипер-IgE-синдрома (синдром Иова) и гипер-IgE-состояний.....	36
Состояние проблемы врожденных ошибок иммунитета в Республике Узбекистан.....	37
Respublika ixtisoslashtirilgan immunologiya va allergologiya markazida 2010-2021 yillar davomida davolangan bemorlarining statistikasi.	38
Жигар циррози касаллигига интерлейкин-6 миқдорининг ўзгариши	39